

Forbedring handler om historien vi forteller: Språk- og litteraturvitenskap som verktøy for bedre pasientsikkerhet

Refleksjonsspørsmål

- Hvilke «briller» har vi på oss når vi gjennomfører en hendelsesanalyse eller annen gjennomgang etter at noe har gått alvorlig galt?
- Hva er grunntanken vår?
 - at vi må finne en rotårsak der det ene førte til det andre?
 - at vi må lete etter hvilken barriere som sviktet?
 - at vi må forstå hendelsen ut fra flere vinkler og perspektiv, og lete etter forklaringer på et litt høyere nivå enn det vi vanligvis gjør?
- Hvordan kan vi bruke historier til å forstå komplekse situasjoner og hendelser?
- Hvilke etiske hensyn må vi ta når vi forteller om andre i slike sammenhenger?
- Hvordan kan språket vi bruker i rapporter og analyser fremme eller hemme læring etter uønskede hendelser?
- Hva er forskjellen på et deskriptivt og et normativt språk i undersøkelsesrapporter? Hvordan kan vi bruke dette til å fremme læring?
- Hvordan kan det å uttrykke tvil, undring og usikkerhet i rapportskrivningen bidra til større troverdighet og læring? Hvilke utfordringer eller hindre kan vi møte?
- Hvorfor er det lett å havne i et individfokus når vi analyserer hendelser, selv om vi ønsker å ha et systemperspektiv?
- Hvilke konsekvenser kan det få for læring og forbedring dersom vi peker på enkeltpersoner fremfor å se på systemiske årsaker?
- Hvordan kan vi sikre at vi ivaretar de involverte perspektiv i våre fortellinger og rapporter etter alvorlige hendelser?

Materiell og referanser

- [Guide for ivaretagelse av pasienter, brukere, pårørende og medarbeidere ved uønskede hendelser - Helsedirektoratet](#)
- «Årsaksmodeller og analysemetoder i gransking av uønskede hendelser i helsetjenesten»
Siv Hilde Berg, *Tidsskriftet Michael*, 2025; Vol. 22, s. 120–134
[10.5617/michael.12398](https://doi.org/10.5617/michael.12398)
- [Sikkerhet, lederskap og læring – HOP i praksis](#)
- Podcastepisode: [Hvordan kan vi forebygge alvorlige ulykker med Kristian Gould - Ytringsklima | Podcast on Spotify](#)
- Om studien - Språk i sikkerhetsarbeid: læring av uønskete hendinger: [Språk i sikkerhetsarbeid: læring av uønskete hendinger | UiB](#)

Kontaktinformasjon

Terese Haaland
Senior kommunikasjonsrådgiver, Ukom

Terese.Haaland@ukom.no

Synnøve Serigstad

Fagdirektør undersøkelsesmetode og læring, Ukom

Synnove.Serigstad@ukom.no